

Dinsdag 10 april 1917 – ochtendeditie

Rotterdam - Koning Albert's verjaardag.

Ter gelegenheid van de verjaardag van koning Albert van België hebben het Comité belge en de Belgische kring zondag aan de Belgische kolonie hier ter stede een plechtig Te Deum en tantum ergo aangeboden, in de Ignatius van Loyolakerk aan de Van Vollenhovenstraat hier.

Dit Te Deum werd gezonden door pater P. Charles de Temmerman, Belgisch aalmoezenier, en de abbé's de Longueville en Misonne, met medewerking van het koor Laus Deo der Ignatiuskerk. Daarna speelde het orgel de Brabançonne en het Wien Neerlandsch Bloed.

Onder de zeer talrijke aanwezigen bevonden zich de heren F. J. Goffart, consul-generaal, en Edw. Knight, viceconsul van België; P. de Reffijc, consul-generaal van Frankrijk; E. G. B. Maxse, consul-generaal van Engeland; kolonel Declercq; van Cutsem, vroeger voorzitter van de rechtbank te Antwerpen; Hermans-Ausloos, voorzitter van het Belgisch comité en lid van het Belgisch officieel comité in Den Haag; Collas, voorzitter van de Cercle Belge; van den Branden, afgevaardigde van het comité national de secours et d'alimentation; R. van Loo, voorzitter van de Belgische scholen en vice-voorzitter van het Belgisch comité; commandant Gorren, van de Belgische marine; de Pooter, van de relief-commissie; commandant Stevens; 1e luitenant C. W. E. van Hoek, commandant van de interneringsgroep Rotterdam; van Hees, van het Belgisch ministerie van spoorwegen; Raamdonck, afgevaardigde van het werk voor de krijgsgevangenen; C. Robijn, van het steuncomité; G. Steijns, van het Belgisch comité; Robert, voorzitter van de spoorwegbeambten; de bestuursleden van het Comité Belge en van de Belgische Kring, bestuursleden, leraren,

onderwijzers en een 200-tal leerlingen van de Belgische scholen, tal van Belgische officieren en minderen.

's Avonds hebben de Belgen de verjaardag van hun koning gevierd met een vaderlandse kunstuitvoering in den Doele. De toeloop was zo groot, dat de grote Doelezaal geheel bezet was.

Nadat het muziekkorps van de interneringsgroep Rotterdam de Brabançonne en het Wien Neerlandsch Bloed had gespeeld, opende de heer Hermans-Ausloos de avond met een vaderlandlievende rede in de Franse taal. Hij wees er op, dat de Belgen in hun langdurige ballingschap, waarin zij echter de liefde voor hun vaderland onveranderd hebben bewaard, voor de derde maal bijeen waren om de verjaardag van koning Albert I te vieren, voor de Belgen niet alleen een dag van feest, maar ook een ogenblik waarin hun moed en hoop voor de toekomst als een lichtstraal te voorschijn treden in het donker van de rampen, die hun vaderland getroffen hebben.

Voor ons, aldus spreker, is koning Albert I het symbool van het Belgische vaderland, de vertegenwoordiger van het recht en de vrijheid, de vorst, die de eer, de vrijheid en de grond van het vaderland verdedigt.

Ook aan de trouwe, onafscheidelijke gezellin van de koning, de nobele koningin, "Notre dame de la patrie", van wie spreker haar werk onder de soldaten, in de lazaretten en hospitalen herdacht, wijdde hij woorden van eerbiedige liefde en dankbaarheid.

Dan ontwikkelde hij, die zegde de volstreekte zekerheid te hebben, dat de overwinning zal zijn aan de zijde waar ook de Belgen staan, een toekomstbeeld, waarin hij de koning aan het hoofd van zijn soldaten de hoofdstad van het bevrijde vaderland zag binnenkomen.

Met zijn kreet: Leve de koning, leve het bevrijde vaderland, stemden de aanwezigen geestdriftig in.

Tenslotte sprak de heer Hermans-Ausloos in het Hollands een woordje tot de Vlaamse broeders. Met bewondering, erkentelijkheid en geestdrift moeten wij heden, zo zegde hij, de kreet "leve de koning" aanheffen. Hij heeft bewezen, dat wij onder alle omstandigheden op hem mogen steunen. Als een toonbeeld van plichtsbefes en wilskracht, heeft hij het zwaard getrokken voor de eerbiediging van onze rechten, al is hij thans slechts de vorst van een land van verwoeste steden en platgebrande dorpen. Hij is de grootste onder de vorsten, omdat hij de vorst is van eer en plicht. Ik weet het wel: de oorlog duurt lang, maar hoe zwaarder de druk wordt, hoe wakkerder moet onze vaderlandse geestdrift zijn. Wij moeten de moed niet opgeven, en wij luisteren niet naar de taal van de verraders, die de naam van Belgen niet waardig zijn en wiens verraad moet en zal uitgeboet worden. Moed, geduld en vertrouwen zijn onze leuze. Volmaakter, krachtiger en schoner dan voorheen zal België herleven.

Het overige van de avond was gewijd aan muziek, zang en voordracht, waarvoor de medewerking was verkregen van de dames P. Dauphin, van de opera te 's Gravenhage, en Gerbeau, van de grote schouwburg te Reims, en van de heren P. Marmont, M. Danlée en Thoen, van de opera te 's Gravenhage; Jos. de Klerck en A. de Leeuw.

Parijs, 8 april. Officieel middagbericht: In België zijn de Franse troepen op twee punten in de Duitse stellingen in de buurt van Lombardsijde binnengedrongen. In de loopgraven, die door het Franse geschut dooreen waren geworpen, zagen wij vele lijken van Duitsers. Een poging van de Duitsers tegen kleine Franse posten ten zuiden van het kanaal van Passendale zijn in gevechten met handgranaten verijdeld.

Londen, 8 april. Officieel: Op verschillende punten drongen Engelse patrouilles in de vijandelijke linie; zij namen verscheidene gevangenen. Ten zuidoosten van Ieper werden de vijandelijke loopgraven grotendeels door ons vuur beschadigd bevonden.

Berlijn, 8 april. Officieel. In de nabijheid van de kust en in de boog van Wijschate zijn, na hevige vuurvoorbereiding, op verscheidene plaatsen van het front vijandelijke verkenningspatrouilles tegen onze stellingen opgetrokken. Ze zijn voor onze hindernissen ten zuidoosten van Ieper in een gevecht van man tegen man afgeslagen.

Berlijn, 7 april. Onze bomeskaders hebben welgeslaagde aanvallen gedaan op de vliegplaats van Koksijde, die met 2500 kg bommen werd begooid, en op batterijstellingen. Onze verkenningsvliegers strekten hun tochten uit tot ver achter de vijandelijke linies.

Luchtaanvallen op Vlaanderen.

Londen, 8 april. De admiraliteit maakt bekend: Watervliegtuigen hebben in de nacht van de 7^e op de 8^e april de pier van Zeebrugge aangevallen. Verder zijn aanvallen gedaan op opslagplaatsen van munitie, op Gent en op Brugge. De watervliegtuigen zijn onverlet teruggekeerd.

In de Noordzee.

Londen, 8 april. De admiraliteit maakt bekend: In de nacht van de 7^e op de 8^e april hebben wij voor Zeebrugge twee vijandelijke torpedobootjagers getorpedeerd. Een heeft men zien zinken, het lot van de tweede is onzeker, maar hij is zeer ernstig beschadigd. Aan onze zijde geen verliezen.

Berlijn, 8 april. Nederlandse bladen brengen het bericht, dat er terug een schip voor het Belgische steuncomité, de Trévier, in de grond is

geboord. Dit zou gebeurd zijn op 20 zeemijlen uit de Hollandse kust, dus ongeveer aan de grens van het afgesloten gebied.

Sedert is echter vastgesteld, dat de Trévier op 25 zeemijlen ten noordwesten van het vuurschip de Maas, dus binnen het afgesloten gebied, in de grond is geboord.

Het kan de gezagvoerders niet dringend genoeg aangeraden worden, steeds de vrije vaargeul te houden. Anders moeten ze met verlies van hun schip rekening houden, onverschillig voor welk doel en in wiens dienst ze varen.

België en de Verenigde Staten.

Havre, 8 april. Carton de Wiart heeft de koning op diens verjaardag uit naam van de regering het volgende telegram gezonden:

“Op het ogenblik, dat de grote Amerikaanse republiek aan de zaak der geallieerden, aan de zaak van het recht en van de onafhankelijkheid van de kleine naties, die worden bedreigd door het Duitse imperialisme, niet alleen zijn onschatbare morele hulp komt bieden, maar ook zijn machtige militaire medewerking, kan het onderdrukte, maar niet overwonnen België met steeds stijgend zelfvertrouwen de uitslag van de nu gedurende 30 maanden volgehouden worsteling tegemoet zien. De adem van de overwinning en de bevrijding speelt in de vouwen van België's vaandel en versterkt de ziel van al zijn kinderen. De leden van de regering zijn er zeker van, dat zij meer dan ooit de gevoelens van de natie weergeven, van de natie, die ongevoelig is voor de intriges van de vijand en voor eeuwig verknecht aan de nationale eenheid, als zij de roemrijke vorst toejuichen en hem opnieuw de verzekering van haar toewijding geven.”

De voorzitter van de Belgische ministerraad heeft verder aan president Wilson het volgende telegram gestuurd:

“In augustus 1914 heeft de Belgische regering besloten, bij uwe excellentie een stap te doen. Die stap was een daad van geloof in en hoop op de morele grootheid van de met België bevriende republiek. Ons volk, klein in getal, maar sterk door een ontembare wil, wist van te voren, dat het bij uw volk, en bij u, mijnheer de president, die er de edelaardige uitdrukking van zijt, steun zou vinden voor zijn eerlijkheid en de arm, die zijn martelaarschap zou wreken. Het Belgische volk vermag evenals gij, te onderscheiden tussen de groep, die de aanval tegen het recht heeft geleid, en hen, die, wellicht door een vals begrip van solidariteit, gemeend hebben aan de aanval te moeten meedoen, waar de beschaving in 1914 aan blootstond. De regering des konings heeft een onvergetelijke schuld aan de edelmoedigheid van de Verenigde Staten. Gelijk in augustus 1914 rekt zij daarop om degenen te helpen, van wie de enige fout is, te hebben gedacht en gehandeld als eerlijke en vrije mensen. De Belgische regering begroet diep bewogen en met eerbiedige bewondering de beslissende daad van de Verenigde Staten.”

Was getekend de Broqueville

De koning der Belgen.

Havre, 9 april. Naar aanleiding van de verjaardag van de koning der Belgen, ontving deze een telegram van de voorzitter der Belgische kamer, Schollaert. Na de daarin vervatte gelukwens, ging het telegram aldus verder: “De dageraad van de bevrijding wordt voortdurend helderder en laat reeds de stralende glans van de overwinning ontwaren, die het geliefde, geschonden België zal verlichten, dat gereed staat om – met het aureool der overwinning – uit de verwoesting te herrijzen, schoner en werkzamer dan ooit en

met de steun van al zijn nauw met elkaar verbonden zonen, die hun koning toejuichen als de personificatie van de vaderlandsliefde en van de eer.”

Het antwoord luidde: “Ik ben zeer gevoelig voor uw hartelijk telegram en dank voor uw vaderlandslievende wensen. Ik deel uw vertrouwen in de toekomst van ons beminde vaderland.

Was getekend Albert

Leuven.

Havre, 9 april. De voormalige Amerikaanse gezant te Brussel, Caver, maakt bekend, dat hij in de Verenigde Staten 5.000.000 dollar gaat samenbrengen voor de wederopbouw van Leuven.

Walen en Vlamingen.

Havre, 8 april. Eerlang is de afkondiging van een wet te verwachten, waarbij Belgen, die instemmen met bestuurlijke scheiding, met straffen van 5 tot 20 jaar dwangarbeid worden bedreigd.

Minister Schollaert.

Havre, 8 april. Minister Schollaert is zeer ernstig ziek.

Vergoeding aan de families van Belgische militairen.

Men meldt ons:

De Belgische regering heeft de regeling herzien van het verlenen van vergoeding aan de families van soldaten en onderofficieren onder de wapens. Er is een nieuwe besluitwet, van 20 maart II. afgekondigd, waarbij uitzonderingsmaatregelen vastgesteld worden, die de

vroegere beperktheid der regeling aanmerkelijk uitbreiden. Ze bepaalt het volgende:

De vergoeding voor kinderen van militairen wordt verleend niet enkel meer aan de moeder, maar ook aan de persoon, welke voor de kinderen zorgt.

Tijdens de duur van de oorlog blijven de families der afgekeurde en daardoor vrijgestelde militairen de vergoedingen van militie of voor huisvesting ontvangen.

De militievergoedingen worden niet verleend aan de families der gendarmen, de families der beroepsvrijwilligers en der wederdienstnemenden, met uitzondering van degenen, welke opnieuw opgeroepen werden krachtens de artikelen 63 en 64 op de militie, zij kunnen ze ontvangen mits de militair het uitdrukkelijk vraagt.

De vergoedingen voor huisvesting, te verlenen aan de families der militairen onder de wapens, mogen enkel uitbetaald worden na aftrek van de bijvergoedingen.

Wanneer de rechthebbenden de vergoedingen, welke hen verschuldigd zijn krachtens artikelen 1 en 8 van de besluitwet van 27 september 1916 niet aangevraagd hebben binnen de vastgestelde termijn, kunnen deze toch ontvangen, te beginnen met de dag van hun aanvraag en voor de drie verlopen maanden.

Zij, die aanspraak mogen maken op de vergoedingen, voorzien bij vroegere wetten, dagtekenend van voor die van 27 september 1916, en welke deze vergoedingen niet binnen de wettelijke termijnen zullen opgeëist hebben, zijn gemachtigd hun aanvragen in te dienen tot op de 31^e oktober van het jaar volgend op het einde van de vijandelikheden.

Zij, die tijdens hun verblijf in een vreemd land er de vergoedingen zullen genieten hebben, welke de regering van dat land uitbetaalt aan de uitgeweken Belgische families en aan de families van Belgische militairen, welke op haar grondgebied gevestigd zijn, worden gemachtigd desgevallend voor dat tijdperk het verschil op te eisen tussen het totaal bedrag der militievergoeding en het bedrag der toelagen, welke de vreemde regeringen aan hun familie verleend hebben.

Dinsdag 10 april 1917 – avondeditie

Berlijn, 10 april. Officieel:

Ten zuidoosten van Ieper drongen stormtroepen tot in de derde linie van de Engelsen door, lieten schuilplaatsen in de lucht vliegen en keerden met ongeveer 50 gevangenen en 7 machinegeweren en mijnwerpers terug.

Havre, 10 april. Er is hier een koloniale vereniging opgericht, die het zelfde doel zal nastreven als indertijd de Afrikaanse Vereniging te Brussel, welke ten gevolge van de oorlog is opgeheven.

Uit Antwerpen.

Naar de Antwerpsche Courant meldt, heeft de Socialistische Vlaamse Arbeidersgemeenschap te Antwerpen zich gewend tot de Duitse gouverneur van Antwerpen ten einde verbetering te verkrijgen in de voedselvoorziening te Antwerpen. In het verzoekschrift wordt o.m. gezegd, dat de genomen maatregelen volkomen ontoereikend zijn en dat het volslagen gebrek aan organisatie voor gevolg heeft, dat de nood onder de bevolking verschrikkelijk wordt, zo zelfs, dat de goede orde er gevaar door loopt.

“Enkele goedkope eethuizen, aldus het adres, werden door het privaat initiatief tot stand gebracht, geheel afgelegen van volkrijke wijken. Het gevolg daarvan is, dat van voor vijf uur 's morgens vrouwen, mannen en kinderen rang vormen om tegen het middaguur enig voedsel te kunnen bekomen. Uren en uren staan ze daar, doorweekt door de regen, verkleumd van de koude, met ijzige voeten en hongerige magen. Moeders staan erbij, die gedurende deze lange uren zuigelingen in de arm houden, terwijl andere kleine schaapjes aan hun voorschot hangen. Het personeel van deze enkele eethuizen is niet bij machte, de honderden en nog eens honderden wachtenden tijdig te bedienen, zodat er om 4 uur in de namiddag nog hele drommen wachten op hun beurt om voedsel te bekomen.

Aan het kookhuis van de Nationale Straat ziet men o.a. geregeld een lange mensenrij, die van aan het lokaal “Minerva” tot aan de Kronenburgstraat reikt.

Die toestand is niet langer houdbaar. Toch schijnen de openbare besturen niet geneigd tot het nemen van doeltreffende maatregelen. Daar waar het privaat initiatief te kort schiet, moeten de gemeentelijke besturen een openbare dienst op zich nemen, en wij menen, dat dit vooral geldt voor een zo gewichtige zaak als de voedselvoorziening van onze bevolking.

Aan de lokalen van kosteloze soepuitdeling is het, zo mogelijk, nog treuriger gesteld. De verstrekte hulp is daarenboven ontoereikend en de behandeling tactloos, om niet te zeggen onmenselijk. De arme werklieden worden er bejegend als een troep schooiers, die niet moet ontzien worden in hun ellende.”

Hondenvlees in België.

Naar de correspondent te Antwerpen van het Algemeen Handelsblad meldt, heeft het Duitse bestuur te Gent een verordening uitgevaardigd, waarbij aan de stad Gent haar aanvraag tot oprichting van een hondenslachterij wordt toegestaan.

In de verordening komen de volgende artikelen voor:

Art. 2. De te slachten honden, waarvan het vlees voor de burgerlijke bevolking zal dienen, moeten gezond en vrij van alle ziektes zijn. Het slachten van de honden mag alleen in het stedelijk slachthuis, in een bijzondere hal, plaats hebben. Hondenvlees dat door de veearts onbruikbaar verklaard wordt, moet aanstonds aan de militaire vilderij, Nijverheidslaan 117, afgeleverd worden.

Art. 5. Het is verboden artikelen te maken, die bestemd zijn om bewaard te worden, zoals worst van hondenvlees, hondenbloed en afval van geslachte honden.

Art. 6. Iedere hondenslachter moet in zijn winkel een klantenboek houden, waarin elke keer nauwkeurig de kopers, de gekochte hoeveelheid en de dag van verkoop moeten aangetekend worden. Hij mag niet meer dan 1 kilo wekelijks per gezin aankopen.

Art. 7. De verkoop van hondenvlees aan personen, die tot het Duitse leger behoren, alsook aan houders van hotels en eethuizen is verboden.

De hondenvellen moeten verkocht worden aan de Duitse Häute-Sammelstelle. Voor het slachten van honden moet in het slachthuis 50 centiemmen per stuk betaald worden.

Dat men weldra in andere steden van België dit voorbeeld zal volgen, lijdt, meent de correspondent van het Handelsblad, niet de minste

twijfel. Want de toestand is zo, dat men het gebrek iedere dag op ontzettende wijze ziet toenemen.